

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

REDACCIO I ADMINISTRACIO

PERLA, 2.—REUS
TELÉFON N.º M. 168

NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

Any XIII

Núm. 163

Reus, dimarts 16 de Juliol de 1918

PREUS DE SOTSCRIPCIO

REUS. . . Ptes. 1'50 al mes.
Fora. . . . . 4'50 trimestre.
Estranger. . . 9'—

Número solt 5 cèntims

EL DIABLO

(Balanus Nucum)

DELS AVELLANERS, "SARPOL"
SE COMBAT AMB EL

Per a detalls dirigir-se a la HALYER S. A., carrer de la Princesa, núm. 51, entressol.—Barcelona.

Agencia General: J. Felip i Pagès,
CARRER DE SANT VICENS ALEGRE, N.º 1.—REUS

ENFERMETATS DELS NOIS

Pel metge especialista Francesc Figuerola

DE L'HOSPITAL CÍVIC-MILITAR I DEL DISPENSARI MUNICIPAL

LABORATORI de SEROLOGIA I BACTEROLOGIA
i d'anàlisi químic aplicat a la clínica

REACCIÓ DE WASSERMANN

Carrer de la Font, 12.—Reus

Consulta de 3 a 5

El plebiscit de la voluntat municipal de Catalunya

Es ja finida la Quarta Setmana Municipal. D'ella—oblidant la tasca feta, les lliçons, les discussions, les visites, les bases de conclusió, coses totes elles que han deixat un profitosíssim solatge—ne resta quelcom trascendental per a la vida local: el Plebiscit de la voluntat municipal. Ne resta una cosa que és més gran que els plans de reforma: el voler d'un poble.

Els Ajuntaments catalans volen la reforma de la llei municipal, fundada en primer terme en l'autonomia local i el canvi de les hisendes. I com la volen, la tindran. Es pot legislar fora del poble, com pot haver-hi un costum fora llei; però malgrat poder existir un costum contra llei, no pot haver-hi una llei contra el poble.

En el fugir dels anys, en la caravana agitada dels homes i les coses, que passen, empeses pel rodar de la vida, hem vingut sentint parlar de la reforma local. En parlaven els polítics. Els polítics posen les

paraules a flor de llavi la majoria de les voltes; al menys així ha succeït amb la majoria de polítics governants que fins ara ens era donat tindre. Però no es tracta de paraules. El seu prestigi no enlluerna ja als pobles. En l'horitzó de l'ideal, les paraules tenen un lloc molt secundari. Es tracta no de parlar, sinó de fer. I es farà perquè el nostre poble vol, ha manifestat voler la reforma.

L'Escola de Funcionaris ha rebut de la majoria d'Ajuntaments de Catalunya els Butlletins en que consta l'acord municipal, amb el segell de la Corporació i la firma de l'Alcalde i Secretari. Però com són molts els que han dit d'ofici o de paraula que s'adherien, convé que aquests enviïn a dita Escola els Butlletins firmats. Dits documents s'encuadraran en un llibre que compendrà la voluntat municipal, i aqueix llibre—representació plàstica d'una opinió col·lectiva—serà portat a Madrid per una Comissió d'altura que representi els esmentats interessos. Se sab que el Govern tendeix a reformar la llei municipal. Ajuntaments de Catalunya que no ho hagueu fet: Envieu a l'Escola de Funcionaris d'Administració local de Barcelona, el Butlletí de la vostra adhesió al Plebiscit de la voluntat municipal!

Gran Teatro-Casino de Barcelona

ASSOCIACIÓ CIVIL

Domicili provisional Caspe, 28, i Claris, 16.-Telét. A-2443

Suscripció pública

8.000 ACCIONS PREFERENTS

de 500 pessetes nominals

al interès del 6 per 100 anual, més el 25 per 100 dels beneficis de la Societat, amortitzables per sortejos anuals, en 20 anys, a partir de 1924, amb una prima d'amortització del 10 per 100

Tipo d'emissió 500 pessetes

pagaderes en la forma següent:

100 PESSETES per títol en el moment de la subscripció i les restants 400 pessetes dintre dels vint dies següents, contra entrega de carpets provisionals, que es canjearán per títols definitius abans de fi d'any.

Si la subscripció excedeix del nombre d'accions ofertes se procedirà al prorratg.

La subscripció s'efectuarà del 15 al 20 de l'actual

S'admeten subscripcions a títol irreductible fins la quantitat màxima de 4.000 accions a base del pago íntegre de l'import de cada acció.

Garanties

Tot l'actiu de la Societat que consisteix:

1.er—En els 20.365 metres (538.793 pams) quadrats de terreny que está situat en la Granvia Diagonal, entre les perllongacions aprovades de la Rambla de Catalunya i del carrer de Balmes.

2.n—En les construccions del GRAN TEATRO (capàs per a 4.000 espectadors), PETIT TEATRE i GRAN CASINO, quin cost projectat s'eleva a 6.500.000 pessetes; i

3.r—En els ingressos que la Societat obtinga per quotes dels socis, explotació dels TEATRES, SALONS D'EXPOSICIÓ, BARS i RESTORANS, SKATING SOBRE GEL, PISCINES, SPORTS, ATRACCIONS, RECREUS, etc.

Punts de Suscripció

En el domicili social, Caspe, 28, i Claris, 16, i demés entitats i establiments on s'anuncie.

També accepten subscripcions corredors de Borsa i Socis del Mercat Lliure de Valors de Barcelona

A REUS: En el Banc de Reus de Descomptes i Préstecs i tots els Corredors de Comerç.

NOTA: La suscripció de CINCO o més accions dintre del plaç de emissió, dona dret a un títol de Soci del GRAN CASINO.

Notes polítiques

Reaparició d'un diari

Ha reaparegut «El Parlamentario», de Madrid, que suspengué sa publicació a l'aprovar-se la llei contra la Premsa.

En la primera pàgina apareix una orla de cadenes.

Més amnistiats

Per l'autoritat militar d'aquesta regió s'han concedit els beneficis de la llei d'amnistia a Anton Ferradella Salinas, Joan Cots Fillats, Anton Español Cuyás i Salvi Sanz Garrido.

Contra el Govern

Dissabte a la nit tingué lloc a la Casa del Poble de Madrid l'anunciat miting de protesta contra la aprovació de l'anomenada llei d'espionatge.

Presidí l'acte el senyor Ruiz Veneyan i hi parlaren els senyors Alvarez Villamil, Azcárate, Castrovido, Prieto i Besteiro.

Tots els parlaments foren de gran energia.

—A Barcelona es parla amb insistència de la possibilitat de que se celebri en una de les places de braus d'aquella capital un miting d'esquerres contra el Govern.

En l'acte, cas de realitzar-se, hi pendrán part els diputats a Corts, senyors Besteiro, Anguiano, Largo Caballero, Saborit, Prieto i els senyors Melquiades Alvarez i Lerroux.

«Suma y sigue...»

Pel fiscal han sigut denunciats novament els confreres barcelonins «El Progreso», «La Lucha» i «El Radical».

Seguirá demà.

Eleccions

En les eleccions de La Bisbal ha triomfat don Albert de Quintana, republicà, per 1.500 vots de majoria, derrotant al regionalista senyor Bosch.

Nou Centre

A la veïna ciutat de Valls s'hi ha constituït un Centre Nacionalista,

BANC DE REUS

de Descomptes i Préstams

Queda obert el pago de tots els cupons corrents de venciment primer de Juliol.

Venem valors amb pòliza intervinguda per Corredor de Comerç o Agent de Canvi i Borsa, sense cap comissió.

Acceptem dipòsits de valors sens cobrar drets de custodia.

CAIXES DE SEGURITAT

Del Certamen de l'Agrupació Horaci

Discurs presidencial

(FRAGMENTS)

Com anunciarem, anirem publicant alguns treballs premiats en el Concurs literari-social organitzat per l'Agrupació Horaci, que tant d'èxit alcançà.

Avui, com a digne próleg a dites composicions, donarem a conèixer, ja que no'ns és possible íntegre per la seva extensió, els següents fragments del formós discurs presidencial:

«Aquí a Reus jo me soc imaginat trobar hi uns representants d'aquesta idealitat esbojarrada, uns germans en creencies i exaltacions dels meus amics gironins d'antany, i heu's-aquí la causa que m'ha decidit a parlar vos de la meua joventut, com un jove.

No res pretencions, una senzilla conversa íntima, de tu a tu, que a mi em serveixi d'agradosa expansió i a vosaltres us encomani aqueix mal de mort incurable; el dolç neguit de crear i estimar en pura innocència les formes i les idees.

Cal, empro, que us feu massa de la fe de baptisme per a classificar els joves. La generació actual passa per una crisi de serietat terrible.

Un ironista castellà digué graciosament, que els alemanys naixien amb ulleres i jo vos dic que a Catalunya els infants comencen a néixer doctors, amb un llibre sota el

nas. Aixó fa que no sápiguen jugar més que a jocs reservats als homes. N'hi ha que a deu anys fan d'orador de miting dalt d'un terrat, altres que als dotze ja van a la professó custodiant una senyera determinada, amb la *browning* a la butxaca, qui muda les dents entafurat en una biblioteca, qui passa l'escarlata planejant unes normes de perfecte ciudadá, un manual d'agricultura (la cria del cunill als Estats Units) o un estudi sobre la dominació dels ilérgetes a Canapost. Poble proper a la Bisbal.

Les prerrogatives de la joventut resten reservades als qui no pretenen mereixe ni d'aprop ni de lluny el calificatiu d'intel·lectual.

I aquestos esmersen les energies indomables de la seva sang i dels seus músculs, en escandalitzar en els *music halls*, en atreviments galants, en disbauxes de restaurant o de taberna i, els més plagues, fan una pirueta en plena Rambla, peguen una empenta al seu company i es posen el barret a l'enrevés per enriolar als transeunts. O insoportablement seriosos, o excessivament deportius, o terriblement banals i poques soltes. Així veig, tal vegada amb miratge exagerat, als joves ciudadans. El que no cura de la seva pedanteria cura de la visibilitat de la seva corbata o es preocupa d'atraure l'admiració del pròxim pujant al tramvia o atrapant-lo quan marxa a tota màquina.

I és, amics meus, que no n'hi ha prou en ser jove sino que és necessari saber ser-ne. En art menys que

enlloc la joventut es medeix pels anys. Es medeix per les il·lusions, per la fermesa, pel foc i per la joia que's manifesta en la creació. A Barcelona en recents discussions floralesques, s'han format dos bands; el dels joves i el dels vells. Si em fessiu dir quin dels dos era el dels joves i quin altre era el dels vells, jo no sabria pas com fer-m'ho. En realitat entre els joves n'hi havia algún que, en el meu entendre, estava, no solzament decrepit, sino momificat; entre els vells hi figurava algún altre amb prou potencia creadora per a deixar avergonyit al més ferm dels seus contrincants.»

LA GUERRA

A França les tropes franceses han ocupat la vila de Longpont i la finca de Jivage. En un front de cinc quilòmetres, entre Castel i el Nord de Mail i Raineval, els francesos han pres el poble de Castel i Anchin i varies posicions fortament organitzades.

El seu avanç alcançà una profunditat de dos quilòmetres.

S'han fet més de 500 presoners.

A Albania els Italians han realitzat un avanç important. La seva línia, avançant prop de 30 quilòmetres, s'ha abreviat en més de 50. L'objectiu de l'operació, que era la conquesta de Berat, fou alcançat, i 1.600 austriacs quedaren presoners.

Les Trade-Unions són nacionalistes

El Comité executiu de les Trade-Unions angleses ha presentat en la conferencia anyal celebrada a Leicester, un informe a propòsit del fracàs dels esforços fets per a organitzar conferencies del treball de les nacions bel·ligerats.

Diu el Comité que són els crims alemanys els que han motivat la

oposició dels laboristes americans, canadencs, britànics i belgues a una conferència internacional. Afegeix que l'actitut de la Comissió administrativa de la Federació s'ha vist reforçada per la de la Federació americana del treball i per la nació americana entera.

L'informe termina dient: «La demanda dels laboristes, d'estar representats en totes les conferències de pau, està justificada; però són les nacions i no els partits els que tenen el dret de proposar els termes de pau. És, doncs, impossible, per a un partit laborista particular qualsevol, determinar per sí mateix les condicions de pau. Les conferències del treball per a discutir dites condicions serien tan inútils com mancades de dignitat, en tant Bèlgica, Serbia i Rumania restin baix el tacó d'Alemanya, i França i Itàlia vegin algunes de ses províncies devastades pels invasors alemanys i austriacs.»

El segur de guerra

Resolent la proposta formulada pel Comité Oficial del Segur marítim a instància del de Tráfico Marítim sobre el tráfico amb Anglaterra per vaixells requisats, a primes reduïdes, s'ha dictat una R. O. d'Hisenda, la part dispositiva de la qual diu:

«1.º La autorización concedida por las Reales Ordenes de 19 y 26 de enero del corriente año para que dicho organismo pudiera concertar el seguro de guerra de los barcos requisados por el Comité de tráfico marítimo para expediciones a Inglaterra y regreso a España, a la prima reducida de 14 por 100 en viaje redondo y de 7 por 100 en viaje simple, se considera otorgada para realizar dicho seguro a las primas siguientes:

Desde el Norte de España a Inglaterra y regreso al Norte de España, el 10 por 100 en viaje redondo y el 5 por 100 en viaje simple.

Desde el Mediterraneo a Inglate-

rra y regreso al Norte de España, el 10'75 por 100 en viaje redondo y el 5'50 por 100 en viaje simple.

Desde el Mediterraneo a Inglaterra y regreso al Mediterraneo, el 11'75 por 100 en viaje redondo y el 6 por 100 en viaje simple.

2.º En todo lo demás continúan en vigor las Reales disposiciones dictadas.»

ENTORN D'UN CONFLICTE

EL PATRIOTISME DELS MINERS

Patrons i obrers miners han arribat a un acord. La vaga que tants comentaris havia suscitat, ha quedat ajornada. Quasi podríem afirmar que el conflicte no esclatarà. El «papu» de la revolució, per tant, s'ha esfumat. Els perturbadors, els veritables perturbadors, els que viuen i medren a costa de les perturbacions que ells mateixos provoquen i alenten amb les seves intemperancies i els seus desacerts, han quedat amb un pam de nas... Els miners asturians els han donat una soberana lliçó de patriotisme. Veurem ara quin moviment obrer explotaran per a posar novament en circulació els tòpics alarmistes.

Hi ha hagut algun periòdic que per a consolar-se del fracàs en els seus auguris alarmistes, ha afirmat que l'actitut verament patriòtica dels miners asturians és deguda al gest borreguil dels miners catòlics. Res més lluny de la veritat. Havíem ofert a nostres lectors publicar alguns dats curiosos aprop del Sindicat miner, model d'organitzacions obreres. Avui anem a complir la promesa. Però aquella afirmació ens obliga a variar un poc el plan. Haurem de començar pels primers temps de la organització minera a Asturies, que data ja de molts anys. Amb la sola enunciació de les fases per que ha passat, quedarà desvirtuada aital especie...

* * *

Com tots o quasi tots els orga-

nismes obrers, la organització que ens ocupa passà pels contratemps produïts per despidos, persecucions inicues, atropells de tota mena, rivalitzant en aquesta obra burgesos, autoritats i capataços. Però on adquirí aquesta lluita majors proporcions fou en el feude del beatífic marquès de Comillas. Allí, no sols no's podia celebrar cap acte obrer, sino que ni sisquera es permetia arribar cap periòdic que no fos beneït pel bisbe. Els 5.000 miners de Comillas vivien tranquilament i potser agraits al marquès, puix si bé el sufriment no era totalment insuportable, en canvi tenien per endavan assegurada la gloria del cel. Però tenien mals veïns, i la lleu rebeldia començà a fructificar. I un dia, farà uns dos anys, els esclaus del marquès se sublevaren en massa perquè aquest es mostrà disconforme amb unes millores que'l Sindicat havia recabat de la Societat patronal—a la que no perteneixia el marquès de Comillas—alegant que els seus obrers no participaven dels propòsits dels restants miners.

S'anà a un plebiscit, i el general Marvá, delegat per l'Institut de Reformes Socials, havia de presidir la votació per a garantir la legalitat de la mateixa.

Se constituí la mesa a l'aire lliure en el punt més cèntric del feude de Comillas, i els miners, que s'havien donat la consigna de sortir en determinades hores de les localitats respectives per a arribar tots a la vegada, aparegueren pels cinc o sis camins que convergien al lloc de la mesa en columnes compactes i plens d'entusiasme. Aleshores, davant aquella manifestació de la voluntat obrera, un representant del marquès s'acostà al general Marvá dient li que renunciava a la votació perquè els obrers eren objecte de coacció. Rebutjà el senyor Marvá tal suposició i els miners tornaren a les seves localitats sense emetre el vot.

Des d'aquell moment la mansuetut dels miners del marquès havia

terminat. La majoria dels obrers ingressaren al Sindicat. Adictes al «amo» sols han quedat una dotzena de capataços i quatre sagristans. Aquests són els miners catòlics que tant ha bombejat aquests dies la premsa reaccionaria, presentant-los com una força capaç de fer fracassar els propòsits del Sindicat.

Avui aquest organisme és ja poderós. Compta amb uns 30.000 associats, la totalitat gairebé dels miners de la regió asturiana. Posseeix un nombre important de Cooperatives de consum, que deixen un benefici mensual de 25.000 a 30.000 pessetes.

Les quotes dels associats, que són de 1'25 pessetes, si se sumen als beneficis de la cooperació, donen un ingrés aproximat de 66.000 pessetes mensuals en la caixa del Sindicat.

Apart els beneficis materials que ha reportat als associats, hi ha que fer notar que a mida que el Sindicat anà adquirint força, ha anat disminuint la criminalitat. Les baralles en tabernes i romeries, les disputes i topades sagnants, tan freqüents abans d'estar organitzats, avui hi ha que lamentar les molt de tard en tard.

Aquesta magnífica organització està dirigida pel company Manuel Llana, miner cultíssim, que desempeña la Secretaria del Sindicat, a qui els seus companys han portat també a l'Alcaldia de Mieres, havent publicat no fa molt un bándol model que cap alcalde d'aquests que a sí mateixos s'apel·len defensors de la moralitat i de l'ordre tindria el valor de publicar... i fer complir.

Ha contribuït notablement a la obra organitzadora i de millorament dels obrers asturians el setmanari socialista «La Aurora Social», que s'edita en la impremta propietat del Sindicat, i que dirigeix l'Acevedo, tipògraf de grans coneixements.

Heu's-aquí, a grans trets, la obra del Sindicat que amb ocasió de de-

manar dos rals per tonelada de carbó, amb destí a intensificar la tasca social meritíssima que s'ha emprés, tant ha donat que dir a certa premsa. Ara el conflicte està en vies de solució. Es de justícia se'ls atengui ja que tot se redueix al reconeixement de la personalitat del Sindicat. Abonant els patrons a la caixa del Sindicat els dos rals per tonelada, apart de no ser per ells cap sacrifici, car els hi queda un marge de benefici de 82 pessetes en tonelada, quedaria reconeguda dita personalitat i desfeta la ficció dels miners catòlics, que és lo que intentava deixar en peu la célebre fórmula del Govern.

UN SOCIALISTA.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15
Baròmetre corretgit a 0°.	752.9	752.2
TERMÒMETRE	Màxima	Sol. 33.8
		Ombra 28.7
	Mínima	Sol. . . . .
		Ombra 20.0
PSICRÒMETRE	Termòmetre sec.	26.4 27.2
	Idem humit.	21.8 22.4
Humitat relativa de l'aire.	66.7	63.6
Tensió del vapor acuós.	17.1	17.2
ANEMÒMETRE	Direcció del vent.	Calma S
	Velocitat del vent.	193. 49.
Pluviòmetre.		
Evaporímetre.	8.5	4.0
Estat del cel.	Ras	Ras

Abans d'ahir s'inaugurà la temporada de banys a les veïnes platges de Salou i per tal motiu se vegeren molt concorregudes.

El tramvia començà el servei extraordinari de dies festius, quedant establert també l'ordinari per a la actual temporada, el qual publiquem en altre lloc del present número.

Ahir al mig-dia se possessionà del seu càrreg el nou secretari de

l'Ajuntament, don Baltasar Seguí, que fou nomenat en la sessió del passat dissabte.

Tenim les millors referències del senyor Seguí i això, unit a la seva juventut, ens fa esperar d'ell belles iniciatives que arribin a transformar amb el menys temps possible, l'arcaica organització de les oficines municipals.

F. PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç col·legiat.

Arraval Stá. Agna, núm. 57

Valors - Cupons - Camvis - Giros

Pago de tots els cupons venciment primer de Juliol.

Compra venta de valors.

Camvi de monedes i bitllets estrangers.

A la plaça del Llatzeret de les platges de Salou, ans d'ahir començaren les sessions de Gimnás i jocs atlètics, organitzades per la Secció de Sports del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, de Reus, i no del professor de gimnasia senyor Aguadé, com equivocadament diguerem, el qual no és més que el director de dites sessions.

Després de ràpida malaltia, ahir deixà d'existir el conegut fabricant de xocolata don Bonaventura Fonts Clariana, l'enterro del qual tindrà lloc aquest matí, a tres quarts de nou. La comitiva es reunirà a la casa mortuoria, carrer de Sant Jaume, 26.

Rebi el seu desconsolat pare don Pere Fonts Llauredó i demás família, nostre més sentit pésam.

Bidons de ferro

completament nous a rebre directament de la fàbrica, de cabuda 670 litres, construïts de xapa forta, amb cercols mitja canya a les dues bases, carrils en la part central i amb tap especial per a poguer ésser precintats; se'n venen al preu de 270 pessetes un.

Informarán en aquesta impremta.

Ahir sortí per a Badajoz, on ha sigut traslladat, el governador civil don Rcard Aparicio.

DEPENDENT D'ESCRITORI

S'ofereix per a tot el dia o per hores. - Informes en aquesta impremta.

La Cambra de Comerç, el Centre Industrial, el Sindicat d'exportadors de vins, l'Associació Patronal, l'Associació d'agents i consignataris i la Federació industrial de la província, entre altres entitats de la veïna capital, han telegrafiat al ministre de la Governació, expressant el seu sentiment pel trasllat del senyor Aparicio i pregant la seva reposició.

Aquesta nit celebrarà sessió ordinària la Societat Tipogràfica.

ENRIC AUQUÉ PUJOL

Contractista d'obres

Ofereix son nou domicili, carrer Sant Llorenç, núm. 1, bis, segón.

El jutjat d'aquest partit cita a les persones que's creguin amb dret a l'herència de donya Tecla Suqué Casas, morta sense testar.

Durant la passada setmana foren embarcats en el port de Tarragona 45.000 litres de vi, 25,856 kilos de avellana i 5,500 d'ametlles.

Senyors estiuejants de Salou:

En llur obsequi i comoditat s'ha obert en aquelles platges la sucursal de **EL GUAYAQUIL**, de Tomás Hortonedá.

Comestibles, ultramarins, embutits i similars.

Assortit complet i preus limitats.

La Cambra Agrícola Oficial de Tarragona ha acordat remetre a tots els associats una circular invitant-los a que manifestin la quantitat de primeres materies per a abonos que necessitin, per a tenir-ho en compte en el concurs que en breu obrirà dita Cambra a l'objec-

te de sa adquisició i reunir-se la Directiva avui per a tractar exclusivament de les bases del concurs.

Per ordre telegràfica s'ha fet càrrec del govern de la província el president de l'Audiencia, don Andreu Gallardo.

Professor de Francès i Anglès

Ofereix explicar-los en català. Traducció i redacció de correspondència.

Acceptarà col·locació. - Castelar 3.

S'anuncia la provisió per concurs de tres places d'Ajudant gratuït, en la secció de ciències, amb destí al Institut de Lleida.

El plaç per a sol·licitar-les del Rectorat de l'Universitat de Barcelona és de vint dies a comptar des de el dia 11 prop passat.

Horzata Valenciana

La que se serveix en el **BAR ESQUELLA** és la mellor i al pur estil de València.

Provar l'**HORXATA VALENCIANA** del «**BAR ESQUELLA**» és convence's de que és el refresc preferent d'estiu, immillorable i superior.

Es ven al públic a 60 cénts. litre.

Comuniquen de Tarragona que a la nit del passat dissabte se declará un violent incendi a bordo del pailebot «Paulina», de la matrícula de Barcelona, que carregat de vi, estava en expectativa de permís per a Cette.

S'incendiá la gasolina que portava per al motor auxiliar del vaixell propagant-se el foc a tot ell.

El vaixell fou remolcat fins al mig del moll i després enfonsat.

Les pèrdues son de cousideració, ja que ademés del pailebot s'ha perdut la majoria de son carregament, consistent en 200 bocois de vi i 4.000 quilos de palma d'escombres obrada.

No hi ha que lamentar desgracies personals.

Gel SANO (Joaquima)

és el més recomenat per sa puresa. DIPOSIT: Plaça de Catalunya, número 7. - Reus.

Jaume Simó i Bofarull

ADVOCAT DELS ILTRES. COL·LEGIS DE REUS I TARRAGONA

Despatx: Robuster, 28, ent., de 11 a 12 i de 16 a 18

Ferrocarrils

Companyia Reusense de Tramvies

Servei de trens que vegeix des del 14 de Juliol de 1918

Sortides de Reus (Arrabal Robuster)		Sortides de Salou	
Tren 24 a les 6'50		Tren 23 a les 7'40	
" 26 " 8'25		" 25 " 9'20	
" 2 " 10'25		" 11 " 11'20	
" 12 " 15'15		" 1 " 16'10	
" 36 " 17'05		" 35 " 18'40	
" 38 " 19'20		" 37 " 20'05	

Extraordinaris en els dies festius

" 22 " 5'30	" 21 " 6'10
" 25 " 11'15	" 27 " 12'10
" 32 " 16'05	" 43 " 20'30

PREUS: Bitllet ordinari 0'75 ptes. =

Bitllet d'anada i tornada 1'05 »

Id. per a nois de 3 a 7 anys 0'60 »

Tarifa especial núm. 4, de bitllets d'anada i tornada a 0'60 ptes.

S'expendeixen aquests bitllets per als trens que surten de Reus fins a les 6'50, i son vàlids per al retorn fins al que surt de Salou a les 16'10. Els dies festius se n'expedirán fins al tren de les 11'15, i servirán per al retorn fins al de les 18'40.

Linia de València

Surten de Salou per a València 6'21, 9'18, 0'02, 18'02 (fins a Benicarló).

Arriben a Salou de València 4'19, 8'32, 18'36, 0'35 (desde Benicarló).

ESPECTACLES

Teatre Circo

Properament debut de la notable Companyia dramática de la primera actriu MARGUERIDA XIRGU.

Café de París

Concert tots els dies, a les 10 nit, a càrrec del Trio Guinart.

D.P. SANJUAN - REUS

Gran Hotel - Restaurant

de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà : : Habitacions amb banys, dutxes i telèfon

Manufactura General de Goma i Amianto

BLASI, SAGUÉ i PALLÀS

Despatx: Passeig de Sant Joan, 4.-Barcelona
Fàbrica: Roger de Flor, 170 a 176.-Barcelona

Articles per a la Indústria, Maquinària, Busear, Viticultura, Electricitat, Ortopèdia, Cirurgia, Jugueteria, Sport, etc., etc.—Fabricació de Cánules de Eboïta, amb patent per 20 anys.—Especialitat en el recobert de goma i eboïta de cilindres de ferro per a totes les indústries.—Execució de peces de goma segons dibuix o model.—Borses o bufetes de goma per al gel.

Representant a Reus: Agustí Esteve, Major, 15

PATHEFONO

Màquina parlant la més econòmica. El diafragma PATHÉ canta sense agulla. Grandíós assortit en discs dobles.

Magatzems Gisbert

Plaça Constitució, 1
(Al costat de la casa Bofill)

Reus

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Giro

Rambla dels Estudis, 4 Barcelona

TELÉFONS A 2248 i A 3453

Sidral TEIXIDÓ

PREMIAT AMB MEDALLA D'OR
NOM PATENTAT

¿Voleu apagar la sed?

¿Voleu menjar a gust?

¿Voleu digerir bé?

Preneu **Sidral TEIXIDÓ**
REFRESCANT, APERTIU i DIGESTIU

El **SIDRAL TEIXIDÓ** és indispensable als estiujants, excursionistes i caçadors perquè evita les infeccions purificant l'aigua.

Exigiu-lo en els Cafès, Bars i Droguerías.

Únic representant a Reus: D. GAIETA ARGILI
Plaça de Prim, núm. 3, BAR ESQU

AVIS IMPORTANT: Com sigui que el merescut éxit alcançat pel Sidral **TEIXIDÓ** ha fet sorgir explotadors que expendeixen un granulat similar enganyant així al públic, se recomana als consumidors que no es deixin sorprendre en la seva bona fe.

Tot granulat que no vagi envassat, o no se serveixi amb els aparells exclusius del Sidral **TEIXIDÓ** són productes similars que'l públic deu rebutjar per il·legítims.

Els cafès GIL

SON: Els de més fortaleza.
SON: Els de més aroma.

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca)-Reus

PIUS MONTERO AMADOR

AGENT DE NEGOCIS MATRICULAT

Arraval de Robuster, 24, pral.-Tel. 343.-REUS

Administra finques amb tota garantia. Cobro de crèdits. Informes comercials. Representacions. Investigacions generals-privades. Habilitacions. Ràpides gestions d'assumptes en Notaries i Registres de la Propietat, així com en la Delegació d'Hisenda, Govern Civil, Militar, Audiencia, Diputació, Duanes, Obres Públiques, Foment, i demés oficines de l'Estat a la província i les de fora d'ella.

Adelantament del pago de **CONTRIBUCIONS**, a tota la província. Aquest servei és gratuït i els rebuts se entreguen a domicili. — Comptes corrents amb els Bancs d'Espanya i Reus

El cas més senzill de TOS

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions tranzitòries constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el millor que pot recomenar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats

Calma la tos ràpidament, estava el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

Litincides Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

RIQUÍSSIMA AIGUA DE TAULA

Exigiu sempre el nom LITINOIDES SERRA sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsas de 12 paquets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes,

UN PAQUET SOL 10 CÈNTIMS

El Reconstituent millor

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensables per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, entortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA - Arraval Sta. Agna, n.º 80 - **REUS**

Sense aquesta marca

Companyia del Gramofon S. A. ESPANYOLA

Éxit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSO

en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPIÑA** - Carrer Major, 22 - Despatx: 24, pral. - **REUS**

Dipòsit de Bellotgeria. - Bellotges de butxa i Despertadors des de 2'90 p.

JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA

Bou de la Plaça Nova, 14
Passeig de Gracia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc).

REUS

Güell i Mercader, (Hostalets), 22, Cordereria.
Arraval Santa Agna, 5.

TINTORERIA de

Manuel Cibiach

Se renta i tenyeix tota classe de roba. - S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7

REUS

Non Plus Ultra

Trajos a preus inverossímils

LA CASA MILLOR ASSORTIDA
EN TRAJOS PER A NENS

Portal de Jesús, 1

REUS

Taller de Cerralleria d'obres JOAN ADSERÁ CAMPS

Carrer d'Alegre, 17. - REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagá, de Barcelona, i reparació de les mateixes.

Fàbrica de Capses de Cartró

ENRIC VIDAL

Carrer Galló, 4

REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37

REUS

Esteve Massagué

Comissions-Representacions

S'1 Llorens, 8, 3.r

REUS

VENDA

Per retirar-se el seu ducnyo es ven el CENTRE DE SUSCRIPCIONS instal·lat a l'arraval baix de Jesús, 6. Per informes dirigir-se a Josep Sans.

JOAN PUJOL

Recader de Reus a Barcelona

Arraval alt Jesús,

REUS